

Bestuursovereenkomst Alliantie BVLOS Testgebied boven de Noordzee met Transferroute van en naar Unmanned Valley

Partijen bij deze overeenkomst zijn:

1. De provincie Zuid-Holland, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door het College van Gedeputeerde Staten, in de persoon van gedeputeerden, A. Weverling en M. Stolk, hierna te noemen: *“de Provincie”*;
2. De Staat der Nederlanden, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de Staatssecretaris van Defensie, G. Tuinman, hierna te noemen: *“Defensie”*;
3. De Staat der Nederlanden, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, R. Tienman, hierna te noemen: *“IenW”*.

Alle partijen gezamenlijk te noemen: *“Partijen”*.

Overwegende het volgende:

- In Nederland is onderzoek gedaan door IenW naar de mogelijkheid of één permanent voorkeursgebied kan worden gerealiseerd. In dit gebied staat de doorontwikkeling centraal van BVLOS-toepassingen, zoals het U-space airspace prototype en de integratie van bemand en onbemand vliegen. Het voorkeursgebied voor 'Beyond Visual Line of Sight'-vluchten tussen Katwijk aan Zee en de Port of Rotterdam is door IenW geselecteerd en aangewezen voor doorontwikkeling.
- Binnen het voorkeursgebied wordt het betreffende luchtruim met permanent karakter voor BVLOS-vliegen nader gedefinieerd. Omdat het hier een luchtruimwijziging betreft, moet voor dit gebied het wijzigingsproces luchtruim en vliegprocedures, zoals bedoeld in artikel 5.11 van de Wet luchtvaart, worden doorlopen. De Provincie neemt de hierin beschreven rol van initiatiefnemer op zich. Het te doorlopen 5.11-proces bestaat uit vijf fasen.
- De tweede fase van het werkproces (“concretiseren initiatief”) is afgerond op 1 mei 2025, toen de Beleidsseenheid ATM het *Plan van Aanpak BVLOS Testgebied* heeft goedgekeurd. Hiermee is fase 2 van de procedure op grond van artikel 5.11 Wet luchtvaart afgerond. Daarna is de Provincie gestart met fase 3: de planuitwerking.
- De coördinatie van het BVLOS Testgebied vindt plaats door de Partijen bij deze overeenkomst.

Komen het volgende overeen:

Artikel 1 Begrippen

BVLOS Testgebied: Het boven de Noordzee te realiseren test-, oefen- en experimenteergebied met een permanent karakter, waar professionele partijen en Defensie in een veilige omgeving BVLOS-operaties kunnen uitvoeren.

Unmanned Valley: Unmanned Valley, gevestigd op het voormalige marinevliegkamp Valkenburg, is een strategisch gelegen, innovatief ecosysteem dat zich richt op onbemande systemen;

Deze overeenkomst: De Bestuursovereenkomst Alliantie BVLOS Testgebied boven de Noordzee met Transferroute van en naar Unmanned Valley.

Artikel 2 Inwerkingtreding, duur en beëindiging

1. Deze overeenkomst treedt in werking op de dag van ondertekening en heeft een looptijd tot 31 december 2026, met de mogelijkheid tot herziening en verlenging na afloop van deze termijn.
2. Afwijkende bedingen, wijzigingen van of aanvullingen op deze overeenkomst gelden slechts indien en voor zover zij tussen partijen schriftelijk zijn overeengekomen.
3. Elk der partijen is gerechtigd om bij zwaarwegende redenen de overeenkomst geheel of gedeeltelijk op te zeggen per 1 januari van een kalenderjaar met een opzegtermijn van ten minste 6 maanden.
4. Onder zwaarwegende redenen wordt onder andere, maar niet uitsluitend, verstaan het als gevolg van wetswijzigingen (gedeeltelijk) veranderen of ophouden te bestaan van de werkzaamheden.
5. In geval van opzegging als bedoeld in het derde lid maken partijen nadere afspraken over het nemen van mitigerende maatregelen teneinde de frictiekosten voor beide partijen te minimaliseren. De opzeggende partij vergoedt de na het treffen van mitigerende maatregelen resterende onvermijdbare frictiekosten welke in onderling overleg worden bepaald, tenzij door een of beide partijen gewenst wordt deze vast te laten stellen door een externe deskundige. In dat geval wijzen partijen gezamenlijk een externe deskundige aan, welke bij de bepaling van de onvermijdbare frictiekosten de genomen en redelijkerwijs te nemen mitigerende maatregelen betreft.

Artikel 3 Doel van deze overeenkomst

Het doel van deze overeenkomst betreft het bekrachtigen van een Alliantie tussen de Partijen, ten behoeve van het realiseren van het *BVLOS Testgebied boven de Noordzee met Transferroute van en naar Unmanned Valley*.

Artikel 4 Inspanningsverplichting

Partijen verbinden zich tot een inspanningsverplichting.

Partijen zullen, naast hetgeen in deze overeenkomst expliciet is overeengekomen, zowel gezamenlijk als ieder afzonderlijk al datgene doen wat redelijkerwijs in hun

vermogen ligt om het *BVLOS Testgebied boven de Noordzee met Transferroute van en naar Unmanned Valley* te realiseren.

Artikel 5 Financiële afspraken

1. Inbreng van middelen

- a. Partijen brengen ieder eenmalig een bedrag van € 100.000,00 in ter financiering van fase 3 tot en met 5 van de procedure op grond van artikel 5.11 Wet Luchtvaart.
- b. De financiering ziet op de werkpakketten zoals gedefinieerd in het op 1 mei 2025 door de Beleidseenheid ATM goedgekeurde *Plan van Aanpak BVLOS Testgebied* (bijlage 1).
- c. Provincie treedt op als initiatiefnemer en projecteigenaar.

2. Betaling en toekenning

- a. De Provincie neemt vier van de zes werkpakketten voor haar rekening, voor een bedrag van € 200.000,00 exclusief btw. De betaling voor deze werkpakketten zal plaatsvinden in 2025 en 2026.
- b. IenW neemt de overige twee van de zes werkpakketten voor haar rekening, voor een bedrag van € 100.000,00 exclusief btw. De betaling voor deze werkpakketten zal plaatsvinden in 2025.
- c. Defensie heeft maximaal een bedrag van € 100.000,00 toegezegd ter cofinanciering van het project. Dit bedrag wordt in 2025 overgemaakt aan de Provincie, met als toekenningsdoel het project *BVLOS Testgebied boven de Noordzee met Transferroute van en naar Unmanned Valley*.

3. Facturering

De financiële bijdrage van Defensie wordt overgemaakt aan de Provincie Zuid-Holland. De Provincie is als opdrachtgever verantwoordelijk voor het opstellen en verzenden van de factuur ten behoeve van deze bijdrage. De door IenW te betalen werkpakketten worden door IenW rechtstreeks betaald op basis van de daarvoor geldende afspraken.

4. Kostenoverschrijding of meerwerk

In geval van dreigende kostenoverschrijding of meerwerk maken Partijen afspraken in onderling overleg. Indien werkzaamheden naar verwachting niet binnen het totaal van de in artikel 5 genoemde bijdragen passen, dient dit vooraf en tijdig schriftelijk te worden gemeld aan de in artikel 9 genoemde contactpersonen.

Artikel 6 Inbreng Provincie

De projectleiding van het project BVLOS Testgebied ligt bij de Provincie. De structuur van de projectorganisatie en de samenstelling van het projectteam zijn beschreven in de paragrafen 3.1 respectievelijk 3.3 van het *Plan van Aanpak BVLOS Testgebied* (bijlage 1).

Artikel 7 Toetreding van Defensie en IenW

Defensie treedt als nieuwe partij toe tot de klankbordgroep en levert één lid. IenW is reeds lid van de klankbordgroep en levert twee leden, te weten één lid namens DGLM en één lid namens ILT.

De rol en samenstelling van de klankbordgroep, inclusief de taken van de leden, zijn beschreven in paragraaf 3.2 van het *Plan van Aanpak BVLOS Testgebied* (bijlage 1).

Artikel 8 Communicatie

Partijen zullen gecoördineerd media-aandacht geven in landelijke media zoals een persmoment en/of interviews.

Artikel 9 Contactpersonen en ambtelijk overleg

1. Partijen wijzen elk contactpersonen aan die ten behoeve van de uitvoering van deze overeenkomst optreden als aanspreekpunt.
2. De contactpersonen voeren zo vaak als nodig overleg over de voortgang van de samenwerking, de inhoud en werking van de in en krachtens deze overeenkomst gestelde rechten en verplichtingen. Ook zal hier de ontwikkeling van kosten en eventueel dreigende kostenoverschrijding onderwerp van gesprek zijn.

Artikel 10 Archivering en bescherming van persoonsgegevens

1. Documenten ter uitvoering van deze overeenkomst worden conform de Archiefwet en daarop gebaseerde regelgeving gearchiveerd bij en door het daartoe bevoegde overheidsarchief.
2. Partijen zijn van mening dat zij, ieder voor zich, zijn aan te merken als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Zij nemen daarom zelf passende technische en organisatorische maatregelen om aan de AVG te voldoen.

Artikel 11 Onvoorziene omstandigheden en geschillen

1. In alle gevallen waarin deze overeenkomst niet voorziet, treden partijen met elkaar in overleg om tot een oplossing te komen.
2. Indien sprake is van een geschil tussen partijen en/of een van hen van oordeel is dat de andere partij (herhaaldelijk) tekortschiet in de nakoming van deze overeenkomst treden partijen met elkaar in overleg om tot een minnelijke oplossing voor het geschil en/of een verbetering in de prestaties van de partij die het betreft, te komen.
3. Indien partijen, na uitvoerig overleg, geen overeenstemming kunnen bereiken over een minnelijke oplossing, of indien er sprake is van een geschil waarbij de geboden spoed zich verzet tegen het (eerste) voeren van minnelijk overleg, is de bevoegde Nederlandse rechtbank te Den Haag exclusief bevoegd kennis te nemen van geschillen die verband houden met of voortvloeien uit deze overeenkomst.
4. Op deze overeenkomst is Nederlands Recht van toepassing.

Artikel 12 Evaluatie van de overeenkomst

Deze overeenkomst wordt één jaar na inwerkingtreding geëvalueerd en waar nodig in overleg tussen Partijen aangepast. Eventuele vervolgevaluaties geschieden na overleg tussen Partijen.

Artikel 13 Bijlage

De navolgende bijlage maakt onderdeel uit van onderhavige overeenkomst:

Bijlage 1: Plan van Aanpak BVLOS Testgebied: rapport PZH-2025-872237090 d.d. 7 april 2025 met titel "Realisatie BVLOS test-, oefen- en experimenteergebied boven de Noordzee - Plan van Aanpak"

Aldus overeengekomen en in viervoud opgemaakt en ondertekend te Katwijk, op 8 oktober 2025.

Voor de Provincie Zuid-Holland
De heer A. Weverling
Gedeputeerde

Handtekening:

De heer M. Stolk
Gedeputeerde

Handtekening:

Voor de Staat der Nederlanden
De heer G. Tuinman
Staatssecretaris van Defensie

Handtekening:

Voor de Staat der Nederlanden
De heer R. Tienman
Minister van Infrastructuur en Waterstaat

Handtekening: